

KLINIKA NEUROLOGICZNO-PSYCHIATRYCZNA

Kierownicy: od 1921-1937 r. prof. dr S. Borowiecki

1937-1938 r. p.o. kierownika doc. dr A. Gruszecka

1938-1939 r. prof. dr M. Zieliński

od września 1939-1940 prof. (wówczas dr) T. Markiewicz

Samodzielny pracownik nauki: doc. dr A. Piotrowski

PROF. PSYCHIATRII I CHORÓB NERWOWYCH,

DR WSZECH NAUK LEKARSKICH

STEFAN BOROWIECKI

(20 VIII 1881 - 8 IX 1937)

Habilitowany w r. 1917. Mianowany prof. nadzw. UP w r. 1921, prof. zw. w r. 1923. Dziekan Wydz. Lek. w r. 1929/30.

Piśmiennictwo:

S.B., prof. zwycz. psychiatrii i chorób nerwowych. W: Uniwersytet Poznański w pierwszych latach... Pozn. 1924 s. 282-284, spis prac; Wspom. pośm.: Ann. Med. Psychol. 95:724 Nov. 1937; - Neurol. Pol. 20:1937 4 s. 469-470; Lek. Kolej. 11:1938 1 s. 83; Now. Lek. 49:1937 19 s. 585-586, portr.; Drożyński L.: Przemówienie wiceprezesa Wydz. Lek. PTPN... nad trumną prof. dr S.B. - Tamże s. 586; S.B. profesor neurologii i psychiatrii. [Aut.]: A. Gruszecka, A. Dowżenko, E. Wojciechowski, T. Markiewicz, H. Dowżenko-Łęcka, F. Roguski. - Tamże s. 586-592, spis prac; Uroczysta akademii ku czci śp. prof. dr S.B. w dn. 30 stycznia 1938 r. w auli Uniw. Poznańskiego. Przemówienia prof. dr S. Dąbrowskiego, K. Jonschera, W. Kapuścińskiego, płk. M. Naramowskiego. - Now. Lek. 50:1938 4 s. 134-135; [Zeszyt poświęcony pamięci prof. S.B.] - Hig. Psych. 1937, 47 s., reprodukcja tablicy pamiątkowej. Zawiera również: Gruszecka A.: Prof. dr S.B. jako neurolog; Błachowski A.: S.B. jako psychopatolog; Luniewski W.: Prof. dr S.B. Życie i człowiek - Roczn. Psychiat. 1938 32 s. 1-7; Handelsman J.: Działalność prof. S.B. w Pol. Tow. Psychiatrycznym. - Tamże s. 8-13; Orzechowski K.: Twórczość neurologiczna Prof. S.B. - Tamże s. 14-21; Mazurkiewicz J.: Naukowo-psychiatryczna działalność S.B. - Tamże s. 22-30; Markiewicz T.: S.B. jako pedagog. - Tamże s. 31-36; Akademia [Pol. Tow. Neurologicznego i Pol. Tow. Psychiatrycznego 7 12 1937 w Warszawie oraz na terenie UP w Poznaniu]. - Roczn. Psychiat. 1938 22 s. 37-38, reprodukcja tablicy pamiątkowej; Prof. dr S.B. [fragm.]. W: Herman E.: Neurologi polscy. Warsz. 1958 s. 146-153, portr., bibliogr.; Meissner R.: B.S. W: Wielkopolski słownik biograficzny. Warsz. Pozn. 1981; Łoza s. 62; Peretiatkiewicz s. 18.

**DOC. NEUROLOGII I PSYCHIATRII,
DR WSZECH NAUK LEKARSKICH
ANNA GRUSZECKA
(10 X 1886 - 1 VIII 1966)**

Habilitowana w r. 1926. Po śmierci kierownika Kliniki pełni przez rok obowiązki kierownika (oraz po wojnie w latach 1945-1947, od r. 1946 na etacie docenta. Emerytowana w r. 1952, pracuje w resorcie służby zdrowia w Poznaniu).

Piśmiennictwo:

Kronika UP za lata akad. 1925/26... Pozn. 1926 s. 77; Kronika AMP. Od 1 stycznia 1950 do 30 września 1957. Pozn. 1959 T. 2 s. 378-380; Bilikiewicz T., Gallus J.: Psychiatria polska na tle dziejowym. Warsz. 1962 s. 234; Schrammowa H., Dowżenko A.: Doc. A.G. Wspom. pośm. - Psychiat. Pol. 1:1967 3 s. 389-391. Archiwum AMPteczka 1/124.

**PROF. NEUROLOGII I PSYCHIATRII,
DR FIL., DR WSZECH NAUK LEKARSKICH
MARCIN ZIELIŃSKI
(21 VII 1886 - 1941)**

Habilitowany w r. 1924. Mianowany prof. tyt. w UJ w r. 1934, prof. nadzw. UP w r. 1938. Kieruje Kliniką od r. 1938. Zmobilizowany w r. 1939. Ginie w Katyniu.

Piśmiennictwo:

M.Z. Wspom. pośm. - Spraw. PTPN za rok 1945 i 1 i 2 kwartał 1946 13:1947 1 s. 147-148; Dowżenko A.: Prof. dr M.Z. - Neurol. Pol. 23:1949 3 s. 341-344, spis prac; Wrzosek A.: Prof. M.Z. - Now lek. 56:1949 4 s. 63-64, spis prac; Prof. dr M.Z. W: Hermann E.: Neurologzy polscy. Warsz. 1958 s. 443-448, bibliogr., portr., Olszewicz s. 324.

PROF. NEUROLOGII I PSYCHIATRII, DR MED.

TADEUSZ MARKIEWICZ

(10 VII 1905 - 13 II 1950)

Pracuje w Klinice na stanowisku asystenta od r. 1926. Rozprawa habilitacyjna przyjęta w r. 1939 (zatwierdzona po wojnie w r. 1946 w UW. Po wybuchu wojny, do czasu przejścia Kliniki przez Niemców kieruje jej działalnością, potem jako

lekarz oddziału dla Polaków do r. 1940. Po wojnie organizuje Klinikę i obejmuje stanowisko p.o. kierownika w latach 1945-1947. Mianowany prof. nadzw. przechodzi do Kliniki Neurologii Pomorskiej AM).

Piśmiennictwo:

Nowy profesor Akad. Lekarskiej w Szczecinie. - II. Kur. Pol. 4:1948 s. 3, portr.; Jerema M.: Prof. T.M. Wspom. pośm. wygłoszone za żałobnym posiedzeniu Szczecińskiego Tow. Lekarskiego 23 lutego 1950 r. - Pol. Tyg. Lek. 5:1950 21 s. 838-839, spis prac; Dowżenko A.: Prof. dr med. T.M. - Neurol. Neuroch. 1:1951 4 s. 292-294, spis prac; Kronika UP za lata 1945-1954/55. Pozn. 1958 s. 298-299; Doc. dr T.M. [fragm.] W: Hermann E.: Neurologzy polscy. Warsz. 1958 s. 321-325, bibliogr.; Szoldrska s. 74-76;

DOC. PSYCHIATRII, DR MED. ALEKSANDER PIOTROWSKI
(18 XII 1878 - 12 XII 1933)

Dyrektor Zakładu dla Umysłowo Chorych w Dziekance od r. 1919. Habilitowany w UP w r. 1921 - w roku następnym zrzeka się docentury. Kieruje Zakładem do swej przedwczesnej śmierci.

Piśmiennictwo:

A.P. dr med. dr filoz. W: Uniwersytet Poznański w pierwszych latach... Pozn. 1924 s. 310; Dr med. dr filoz. A.P. - Med. Prakt. 8:1934 1 s. 28; Dr filoz. dr med. A.P. - Now. Psychiat. 10:1933 zeszyt specjalny s. I-VIII, portr.; Bujałowska B.: P.A. W: Wielkopolski słownik biograficzny. Warsz. Pozn. 1981.

Krystyna Karwowska

BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI

Rok 1922

BOROWIECKI STEFAN

1. Spostrzeżenia i uwagi w sprawie choroby Alzheimera i ograniczonego starczego zaniku mózgu Picka. - Now. Lek. R. 34 z. 11 s. 433-438; z. 12 s. 485-490, bibliogr.

GRUSZECKA ANNA

2. O mechanizmie powstawania urojeń prześladowczych W: Rozprawy Akademii Lekarskiej. T. 1*

Rok 1923

BOROWIECKI STEFAN

3. ..., REICH ZDZISŁAW: Analiza przypadku niezwyklejch współruchów oczu, głowy, tułowia i kończyn po obustronnym napadzie udarowym. - Pol. Gaz. Lek. R. 2 nr 7 s. 107-110, il.; nr 8 s. 131-135, bibliogr.

GRUSZECKA ANNA

4. Stosunek myślenia do przeżywania psychotycznego w pewnych przypadkach schizofrenji. Pozn. 8° 62 s., bibliogr., Rés. Prace Kom. Lek. PTPN. T. 2 z. 3.

Streszcz.: La transitivisme, la perte des limites de la personnalité et l'attitude mentale primitive dans la schizophrénie. - Schweiz. Arch. Neurol. Psychiatr. Vol. 25 Fasc. 1.

Rok 1924

GRUSZECKA ANNA

5. Stosunek myślenia do przeżywania psychotycznego w pewnych przypadkach schizofrenji. Pozn. 8° 28 s., nlb. 4, il., tabl., bibliogr., Rés. Prace Kom. Lek. PTPN. T. 2 z. 6.

Rok 1925

BOROWIECKI STEFAN

6. Histerja ze stanowiska myślenia pierwotnego. - Neurol. Pol. T. 8 z. 3-4 s. 256-271.*

7. Uwagi w sprawie kierunku psychologicznego w psychjatrji współczesnej. - Rocz. Psychiat. z. 2 s. 1-10, bibliogr., Rés. s. 1137.

GRUSZECKA ANNA

8. Przypadek choroby Raynaunda powikłany przez liczne sprawy wysiękowe i przez polymyositis acuta. - Neurol. Pol. T. 8 z. 2 s. 143-146.*

9. Tło rozwojowe t.zw. lunatyzmu. Pozn. 8° 47 s., tabl., Prace Kom. Lek. PTPN T. 2 z. 8.

BOROWIECKI STEFAN

10. Charcot jako neurolog. - Now. Lek. R. 38 z. 2 s. 41-45, portr.

Rok 1927

BOROWIECKI STEFAN

11. Epidemja psychiczna w Słupi. - Now. Psychiat. R. 4 z. 4 s. 247-249. VII Zjazd Psychiatrów Polskich w Kocborowie w dniach 4-6 VI. Sprawozdanie.

12. Stan obecny nauki o dziedziczności w psychjatrji. - Rocz. Psychiat. z. 6 s. 33-52, il., bibliogr., Rés. s. 205-207.

MEDEM JÓZEF

13. O różnych zespołach odczynów płynu mózgowo-rdzeniowego w chorobach umysłowych i nerwowych i ich znaczeniu rozpoznawczem. - Now. Psychiat. R. 4 z. 4 s. 235-237. VII Zjazd Psychiatrów Polskich w Kocborowie w dniach 4-6 VI. Sprawozdanie.

Rok 1928

BOROWIECKI STEFAN

14. BŁACHOWSKI STEFAN, ... : Epidemja psychiczna w Słupi pod Środą. - Rocz. Psychiat. z. 7 s. 176. Odb. 8° 19 s., il.
Toż - Rev. Neurol. Psychiatr., Praha.*

GRUSZECKA ANNA

15. Dwa przypadki narkolepsji. - Pol. Gaz. Lek. R. 7 nr 10 s. 170-174, bibliogr.

MEDEM JÓZEF

16. O zespołach odczynów płynu mózgowo-rdzeniowego w chorobach nerwowych i umysłowych i ich znaczeniu rozpoznawczem. - Rocz. Psychiat. z. 8 s. 111.*

Rok 1929

BOROWIECKI STEFAN

17. Uwagi w sprawie t.zw. nerwicy urazowej. - Lek. Kolej. nr 3-4 s. 1.*

MEDEM JÓZEF

18. Badania kontrolne nad symptomatologią płynu mózgowo-rdzeniowego w porażeniu postępującem i w innych schorzeniach kiłowych ośrodkowego układu nerwowego. - Now. Psychiat. R. 6 z. 2-6 s. 260-275, Rés.

Rok 1930

BOROWIECKI STEFAN

19. Alkohol i dziedziczenie. - Now. Psychiat. R. 7 z. 3-4 s. 297-298. X Zjazd Psychjatrów Polskich w Łodzi, Kochanówce i Warcie w dniach 7-9 VI. Sprawozdanie.

20. Śp. prof. Jan Piltz [Wspom. pośm.] - Now. Lek. R. 42 z. 24 s. 786, portr.

21. Uwagi w sprawie t.zw. nerwicy urazowej. - Now. Lek. R. 42 z. 4 s. 110-113.

22. ..., TERAJEWICZ WALERIAN: Przypadek myotonji zanikowej. - Pol. Gaz. Lek. R. 9 nr 44-45 s. 856-857, bibliogr., Rés.

Toż - Neurol. Pol. T. 12 z. 4.*

GRUSZECKA ANNA

23. Zafałszowania asymilacyjne u dzieci w wieku przedszkolnym. W: Prace Kom. Filozoficznej PTPN T. 3. Pozn. s. 247-267.

24. Zafałszowanie rzeczywistości w otępieniu starczym. - Rocz. Psychiat. z. 13 s. 67.*

25. Zafałszowanie rzeczywistości w wieku starczym. - Kwart. Psychol. T. 1 [z.] 3 s. 273-287, Rés. s. 292. Odb. Pozn. 19 s.

Rok 1931

BOROWIECKI STEFAN

26. Alkohol i dziedziczenie - Rocz. Psychiat. z. 16-17 s. 24-32.

27. Sugestia jako stan czynny. - Now. Lek. R. 43 z. 7 s. 225-232, bibliogr.

Toż. - W: Pamiętnik III Kursu dokształcającego dla lekarzy Ciechocinek Zdrój. Pozn. s. 31-48, bibliogr.

GRUSZECKA ANNA

28. Czy szczepienie zimnicy luetykom może zapobiec wystąpieniu porażenia postępującego i wiądu rdzenia. - Now. Lek. R. 43 z. 4 s. 123-126.

Rok 1932

BOROWIECKI STEFAN

29. Stosunek jednostki do otoczenia w nerwicach. - Rocz. Psychiat. z. 18-19 s. 173-207. Odb. Warsz. Wyd. Rocz. Psychjat. 8° 37 s., il., bibliogr.

Toż - Monografie Psychjatryczne Nr 6.

30. Sprawozdanie z XII Zjazdu Psychjatrów Polskich w Białymstoku i Choroszczy. - Kwart. Psychol. T. 3 [z.] 3-4 s. 505-511.

Rok 1933

BOROWIECKI STEFAN

31. Patologia charakteru. - Rocz. Psychiat. z. 20 s. 87-100, bibliogr., Rés. s. 240-241.

32. Sen a całokształt życia psychicznego. - Rocz. Psychiat. z. 21 s. 11-27, tabl., bibliogr., Rés. s. 410-411. Odb. Warsz. Wyd. Rocz. Psychjat. 8° 19 s., il., bibliogr.
Toż - Monografie Psychjatryczne Nr 8.

33. Urazy czaszki w świetle materiału Kliniki Neurologicznej Uniwersytetu Poznańskiego. - Lek. Kolej. nr 2-3 s. 94-103, Rés.

GRUSZECKA ANNA

34. Ostre i podostre zapalenie wielonerwowe niewiadomego pochodzenia w świetle materiału Kliniki Chorób Nerwowych U.P. w ciągu 8 lat. - Neurol. Pol. T. 16/17 s. 610, Rés. s. 642-643.

35. Zapalenie wielonerwowe niewiadomego pochodzenia o charakterze ostrym i podostrym w świetle materiału Uniwersyteckiej Kliniki Chorób Nerwowych w Poznaniu. - Neurol. Pol. T. 16/17 s. 292-300, tab., bibliogr., Streszcz.

Streszcz. W: Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w 1933 r. Pozn. s. 629-630.

MARKIEWICZ TADEUSZ

36. ŁABENDZIŃSKI FRANCISZEK, ... : O objawach neurologicznych i niedokrwistości złośliwej. W: Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w 1933 r. Pozn. s. 273-274.

WOJCIECHOWSKI EDWIN

37. Władysław Matlakowski jako humanista. W: Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w 1933 r. Pozn. s. 242.

38. WRZOSEK ADAM, ... : VI Zjazd polskich historyków i filozofów medycyny w Poznaniu w 1933 r. - Arch. Hist. Filoz. Med. T. 13 z. 2 s. 286-298. Rés. s. 306.

Rok 1934

BOROWIECKI STEFAN

39. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych reaktywnych i ich stosunek do t.zw. nerwic. - Roczn. Psychiat. z. 23 s. 9-27, bibliogr., Rés. z. 22 s. 171-173. Odb. Warsz. Wyd. Roczn. Psychiat. 8° 21 s., bibliogr.

Toż - Monografie Psychjatryczne nr 10.

40. Wrażenia ze Zjazdu Psychjatrów Niemieckich w Monastyrze. - Pol. Gaz. Lek. R. 13 nr 31 s. 581-582.

GRUSZECKA ANNA

41. Die Müller-Ballungereaktion in Blut und Liquor bei Krankheiten des Nervensystems. - Klin. Wochenschr. Jg. 13 nr 34 s. 1218-1219, tab.

MARKIEWICZ TADEUSZ

42. On the behaviour of normal and alcoholised mice on a storey maze. - Kwart. Psychol. T. 5 s. 290-336, tab., tabl., bibliogr. Odb. Pozn. 55 s.

Rok 1935

BOROWIECKI STEFAN

43. W sprawie programu psychjatrii polskiej. - Roczn. Psychiat. z. 25 s. 25-36, Rés. s. 232-233.

44. Wrażenia z II Międzynarodowego Kongresu Neurologów w Londynie. - Pol. Gaz. Lek. R. 14 nr 50 s. 913-915.

GRUSZECKA ANNA

45. Odczyn skłębienia Müllera we krwi i płynie mózgowo-rdzeniowym w schorzeniach układu nerwowego. - Pol. Gaz. Lek. R. 4 nr 1 s. 6-8, tab., bibliogr.

46. Das Syndrom der Eiweissreaktionen in der Liquordiagnostik. - Z. Gesamte Neurol. Psychiatr. Bd 153 H. 3 s. 447-455, bibliogr., Zsf.

MARKIEWICZ TADEUSZ

47. ŁABENDZIŃSKI FRANCISZEK, ... : O zmianach neurologicznych w niedokrwistości złośliwej i ich leczeniu. - *Neurol. Pol.* T. 18 z. 4 s. 497-513, bibliogr., Rés. s. 537-538.

48. Über Spätschädigungen des menschlichen Gehirns durch Röntgenstrahlen. - *Z. Gesamte Neurol. Psychiatr.* Bd 152 H. 4*

Rok 1936

BOROWIECKI STEFAN

49. Dziedziczność w chorobach umysłowych i jej zwalczanie. - *Hig. Psych.* nr 1-3 s. 1-20, tab. tabl., bibliogr.

50. W sprawie programu psychjatrji polskiej. W: Borowiecki Stefan, Handelsman Józef: *Z rozwoju psychjatrji polskiej.* Warsz. s. 25-36.

51. ..., HANDELSMAN JÓZEF: *Z rozwoju psychjatrji polskiej.* Warsz. 8° 36 s.

MARKIEWICZ TADEUSZ

52. ..., PETERS GERD: Beitrag zur Klinik und Anatomie der Neuromyélite optique (Dévic). - *Z. Gesamte Neurol. Psychiatr.* Bd 156 H. 2 s. 287-301, il., bibliogr., Zsf.

Rok 1937

BOROWIECKI STEFAN

53. Stan i potrzeby nauki o dziedziczności w psychiatrii polskiej. - *Rocz. Psychiat.* z. 29-30 s. 30-36, bibliogr., Rés. s. 241.*

PRACE REDAKCYJNE PROF. DR S. BOROWIECKIEGO

54. Higienia Psychiczna. Organ Polskiej Ligi Higieny Psychicznej oraz Zakładów Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego. Kom. red. [m.in.] STEFAN BOROWIECKI. Kościan 1935-1937.

DOWŻENKO ANATOL

55. Wyniki leczenia wiądu rdzenia zimnicą na podstawie materiału Kliniki Chorób Nerwowych i Umysłowych U.P. - Neurol. Pol. T. 20 z. 2-3, zjazdowy, s. 206-219, bibliogr., Rés. s. 454-456.

GRUSZECKA ANNA

56. Stefan Borowiecki. Profesor neurologii i psychiatrii w Uniwersytecie Poznańskim ur. 20.08.1881, zmarł 8.09.1937. [Aut.]: ..., A[NATOL] DOWŻENKO, E[DWIN] WOJCIECHOWSKI, T[ADEUSZ] MARKIEWICZ, H[ALINA] DOWŻENKO-ŁĘCKA, F. ROGUSKI. - Now. Lek. R. 49 z. 19 s. 586-592, spis prac S. Borowieckiego.

MARKIEWICZ TADEUSZ

57. Zur Frage der Koagulationsnekrose im Zentralnervensystem. - Z. Ges. Neurol. Psychiatr. Bd 159 H. 1 s. 27-52.

58. Zur Frage der "kolloiden" Degeneration und ähnlicher Vorgänge im Zentralnervensystem. - Z. Gesamte Neurol. Psychiatr. Bd 159 H. 1 s. 53-74, il., bibliogr.

ZIELIŃSKI MARCIN

59. Znamiona oligofreniczne u psychopatów i ich kliniczne znaczenie. - Now. Psychiat. R. 14 z. 1-4 s. 55-59.

ROZPRAWA DOKTORSKA PROWADZONA PRZEZ
PROF. DR S. BOROWIECKIEGO

JEŻEWSKA EWA MARIA

60. Dwa przypadki tzw. "neuromyelitis optica" z punktu widzenia klinicznego. Pozn. 30 s., nlb. 2.

Rok 1938

BOROWIECKI STEFAN

61. Lęki sytuacyjne Prusa. - Roczn. Psychiat. z. 32 s. 39-86.

62. ..., DOWŻENKO ANATOL, DOWŻENKO-ŁĘCKA HALINA: Badania nad niedorozwojem umysłowym. - Roczn. Psychiat. z. 31 s. 28-36, tab., Rés. s. 220-221. XVII Zjazd Psychiatrów Polskich we Lwowie 5 VII 1937.

GRUSZECKA ANNA

63. Zespół płynowych odczynów białkowych w schorzeniach neurologicznych, poza kiłą układu nerwowego i rozsianym stwardnieniem rdzenia i mózgu. - Neurol. Pol. T. 21 z. 1-2 s. 44-69, bibliogr., Streszcz., Rés. s. 166-167.

MARKIEWICZ TADEUSZ

64. O wpływie alkoholizmu samca na potomstwo na podstawie doświadczeń przeprowadzonych na myszach. Pozn. 8° 54 s., tab., tabl., bibliogr., Zsf., Prace Kom. Lek. PTPN. T. 5 z. 2.

65. Profesor Borowiecki jako pedagog. - Roczn. Psychiat. z. 32 s. 31-36.

ZIELIŃSKI MARCIN

66. Psychozy pomroczone odwykowe. Przyczynek do kliniki omamów. - Roczn. Psychiat. z. 34-35 s. 81-88, Rés. s. 252.

67. Wskazania i przeciwwskazania dla leczenia balneo-hydroklimatologicznego schorzeń układu nerwowego. - Arch. Baln. Pol. nr 4.*

PRACE REDAKCYJNE PROF. DR M. ZIELIŃSKIEGO

68. Higiena Psychiczna. Organ Polskiej Ligi Higieny Psychiczej oraz Zakładów Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego. Kom. red.: [m.in.] MARCIN ZIELIŃSKI. Kościan 1938-1939.

Rok 1939

DOWŻENKO ANATOL

69. O krwiotokach podpajęczynówkowych. - Neurol. Pol. T. 22 z. 1 s. 12-25, bibliogr., Rés. s. 127-128.

**ROZPRAWA DOKTORSKA PROWADZONA PRZEZ
PROF. DR M. ZIELIŃSKIEGO**

KOWALCZUK WŁODZIMIERZ

70. Stany psychiczne w zapaleniu mózgu.*

Oprac. Halina Potyrałowa